

Довідка для зацікавлених сторін

ПЕРЕВАГИ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Угода про Асоціацію Україна – ЄС 2011

Підготовлено проектом консультаційної підтримки з питань
європейської інтеграції Уряду України (EIPA)

Всі права на інтелектуальну власність захищені

Проект EIPA підтримує український уряд у розробці механізму більш тісної співпраці з ЄС і ефективного управління.

Матеріали, представлені у брошурі, містять виключно думки експертів.

Проект фінансується Фондом стратегічних програм Уряду Великої Британії

Переваги для громадян України

Підсумки

Мета угоди між Україною та ЄС полягає у сприянні їхній поступовій політичній, економічній і законодавчій інтеграції.

Україна та ЄС наближаються до закінчення тривалих переговорів про укладення між ними Угоди про асоціацію, яка включатиме поглиблену і всебічну зону вільної торгівлі (ПВЗВТ). ПВЗВТ призначається для поступової інтеграції України до внутрішнього ринку Європейського Союзу.

Внаслідок інтенсивнішої конкуренції в економіці та більш легкого доступу до ринків Європейського Союзу, економіка повинна стати більш ефективною і продуктивною з усіма

Що таке Угода про асоціацію?

Європейський Союз укладає різні угоди з країнами, що не є державами-членами ЄС – міжнародні угоди, які наразі регулюються статтями 215-219 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС).¹ Асоціація є специфічною і розвинутою формою співробітництва, яка передбачає «взаємні права і зобов'язання, спільні заходи і спеціальний порядок» (стаття 217 ДФЄС).

Крім того, стаття 8 Договору про утворення Європейського Союзу (ДЄС) обумовлює необхідність для ЄС розвивати «особливі відносини з сусідніми країнами».

У Європі Європейський Союз використовував переговори про укладення угод про асоціацію на початку 1990-х років для того, щоб допомогти країнам Центральної та Східної Європи поступово інтегруватися до ЄС до їхнього вступу. Дуже подібні угоди зараз пропонуються країнам Східної Європи.

Україна та ЄС наближаються до закінчення тривалих переговорів про укладення між ними Угоди про асоціацію, яка включатиме поглиблену і всебічну зону вільної торгівлі (ПВЗВТ).

Угоди про асоціацію з країнами Східної Європи, звичайно, відрізнятимуться залежно від держави, з якою ЄС проводить переговори. Проте, цілі та структура цих угод, швидше за все, будуть дуже схожими.

Мета угоди між Україною та ЄС полягає у сприянні їхній поступовій політичній, економічній і законодавчій інтеграції.

На політичному рівні буде тісніша співпраця та консультації між урядом України та установами Європейського Союзу й урядами держав-членів, а також між українським парламентом і Європейським Парламентом. Коли Угоду буде ратифіковано, будуть створені нові установи, у яких можуть обговорюватися всі питання, що представляють взаємний інтерес, або навіть спори про функціонування Угоди. Рада з питань асоціації, до складу якої входитимуть міністри обох сторін, буде уповноважена ухвалювати юридично обов'язкові рішення по відношенню до питань, що регулюються Угодою.

Економічній інтеграції сприятиме запровадження законодавства Європейського Союзу в правовий кодекс України. Отже, економічні цілі Угоди полягають не лише у створенні зони вільної торгівлі між двома сторонами, але також у сприянні реформі української економіки,

¹ Договір про функціонування Європейського Союзу і Договір про утворення Європейського Союзу формують основне право ЄС.

Довідка проекту консультаційної підтримки з питань
європейської інтеграції Уряду України (EIPA)
«Переваги для громадян України»
Угода про Асоціацію Україна - ЄС 2011

*вигодами, що з цього
впливають для рівня
доходів і рівня
зайнятості населення.*

запровадженні більшої конкуренції та прозорості. Однак, ПВЗВТ призначається для поступової інтеграції України до внутрішнього ринку Європейського Союзу. Це буде поступовий процес, тому що він вимагає певного ступеню гармонізації економічного законодавства та стандартів, але майбутні переваги для економіки України та для її громадян можуть бути дуже значними.

Потенційні вигоди для українського громадянина від повного здійснення Угоди про асоціацію після того, як її буде ратифіковано, є значними. Внаслідок інтенсивнішої конкуренції в економіці та більш легкого доступу до ринків Європейського Союзу, економіка повинна стати більш ефективною і продуктивною з усіма вигодами, що з цього впливають для рівня доходів і рівня зайнятості населення. Але, поза межами цього, Угода відкриє широкі сфери кооперації, що сприятимуть обміну кадрами, ідеями і навичками. Хоча це і не є частиною Угоди про асоціацію, паралельний процес спрощення візового режиму і досягнення в кінцевому підсумку безвізового режиму між Україною та ЄС створить нові переваги для українського суспільства.

Отже, Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом можна розуміти як важливу підтримку порядку денного внутрішніх реформ в Україні. Це правда, що деякі групи у суспільстві можуть не виграти від впровадження Угоди, але немає сумніву у тому, що рівень життя українських громадян в цілому підвищиться, вони отримають більш широкі можливості працевлаштування, а також ліпші можливості для своїх дітей.

Переваги для громадян України

Громадяни України одержать вигоду від підвищення доходів у суспільстві завдяки збільшенню обсягів торгівлі та внутрішніх інвестицій, що призведе до зростання зайнятості та підвищення реальних доходів.

Економічні переваги та вигоди для зайнятості населення

По мірі того, як регулювання української економіки поступово наблизатиметься до регулювання Європейського Союзу, що призведе до поліпшеного доступу до внутрішнього ринку Європейського Союзу, збільшиться торгівля з Європейським Союзом, переважно, у тих секторах, на які поширюватиметься така інтеграція, внаслідок чого створюватиметься більше робочих місць і підвищаться реальні доходи населення. Впровадження Угоди про асоціацію підтримуватиме внутрішню програму економічних реформ, покликану досягти вищих темпів економічного зростання в економіці, що функціонує ефективніше.

Більші обсяги торгівлі, результатом яких стануть вищі темпи економічного зростання, стимулюватимуть інвестиції. Це створить нові джерела працевлаштування та доходу для населення України. Угода про асоціацію також означає значний крок у напрямку стабілізації ділового середовища в

*Поліпшення доступу
до внутрішнього ринку
Європейського Союзу,
збільшиться торгівля
з Європейським
Союзом, переважно, у
тих секторах, на які
поширюватиметься
така інтеграція,
внаслідок чого
створюватиметься*

Довідка проекту консультаційної підтримки з питань
європейської інтеграції Уряду України (EIPA)
«Переваги для громадян України»
Угода про Асоціацію Україна - ЄС 2011

*більше робочих місць і
підвищаться реальні
доходи населення.*

*Більші обсяги торгівлі,
результатом яких
стануть вищі темпи
економічного
зростання,
стимулюватимуть
інвестиції.*

*Спрощення візових
правил для
подорожування до
Європейського Союзу.*

*Успішне впровадження
Угоди про асоціацію
дійсно створить
атмосферу довіри між
органами влади в
Україні та органами
влади в Європейському
Союзі, яка, швидше за
все, сприятиме
майбутнім рішенням
щодо покращення
мобільності.*

*У самій Угоді про
асоціацію є велике
число статей, у яких
Україна і ЄС
погоджуються
посилювати співпрацю
між ними. Типовою у
цьому зв'язку є конче
важлива сфера освіти
та підготовки.*

Україні. Разом з перевагами у собівартості, які пропонує Україна, а також недорозвиненим внутрішнім ринком це залучить в Україну значно більше іноземних інвестицій для обслуговування як внутрішнього ринку, так і європейських ринків. Деякі іноземні інвестиції можуть викликати суперечки серед громадян України, але загалом результатом іноземних інвестицій є зміцнення внутрішньої економіки, а також створення більшого числа українських підприємств, що діятимуть як постачальники. У свою чергу, це призведе до поліпшення якості товарів, що виробляються, і послуг, що надаються. Це дозволить відкривати нові ринки. Результатами для громадян України будуть вища зайнятість і поступове підвищення реальних доходів населення.

Географічна і професійна мобільність

Великим позитивним моментом для громадян України буде спрощення візових правил для подорожування до Європейського Союзу. Вже функціонує Угода про спрощення візового режиму між Україною та Європейським Союзом. Вона вже призвела до значного ослаблення обмежень на поїздки для певних груп в українському суспільстві. Проте, ця угода не поширюється на звичайних громадян, які не входять до цих спеціальних груп.

Вже прийнятий план заходів щодо безвізового подорожування. Це дуже конкретна дорожня карта, яка вимагає від уряду України запровадити низку заходів, необхідних для того, щоб розпочати безвізове подорожування. Коли ці умови будуть задоволені, для українських громадян стане можливим подорожувати до Європейського Союзу значно вільніше. Хоча цей план заходів не є частиною Угоди про асоціацію, успішне впровадження Угоди про асоціацію дійсно створить атмосферу довіри між органами влади в Україні та органами влади в Європейському Союзі, яка, швидше за все, сприятиме майбутнім рішенням щодо покращення мобільності.

Значення, яке приділяється покращенню міжособистісних відносин Україною та ЄС, як у статтях Угоди про асоціацію, так і в інших контекстах, буде дуже важливим елементом у сприянні значно тіснішим контактам між громадянами України та громадянами держав-членів ЄС.

У самій Угоді про асоціацію є велике число статей, у яких Україна і ЄС погоджуються посилювати співпрацю між ними. Типовою у цьому зв'язку є конче важлива сфера освіти та підготовки. ЄС вже фінансує місця в університетах ЄС, де навчаються студенти з України. Угода про асоціацію сприятиме подальшій співпраці у секторі освіти з метою підвищення стандартів, розширення доступу та покращення мобільності студентів і викладачів.

Довідка проекту консультаційної підтримки з питань
європейської інтеграції Уряду України (EIPA)
«Переваги для громадян України»
Угода про Асоціацію Україна - ЄС 2011

Посилення співпраці між спеціалістами у різноманітних галузях.

Участь України у програмах ЄС.

Угоди про співробітництво в багатьох інших сферах політики зведуть разом спеціалістів з України та ЄС, створивши нові мережі міжособистісних відносин. Ці статті стосуються таких сфер як охорона довкілля, спорт або соціальна політика. Потенційно, вони можуть призвести до значно тіснішої співпраці.

Конкретною сферою, де міжособистісні відносини будуть особливо важливими, є сфера участі України у програмах ЄС. Програми ЄС охоплюють широке поле державної політики і створюють мережі осіб, що працюють у кожній конкретній галузі політики. Є багато мереж у освітній галузі, які об'єднують викладачів і студентів, але програми ЄС розроблялися у таких різноманітних галузях як охорона навколишнього середовища, соціальні питання, а також малий та середній бізнес. Участь громадян України у таких програмах принесе нові ідеї, нові можливості для навчання і сприятиме передачі досвіду іншим учасникам мережі.

Досягнення європейських стандартів

Спільним бажанням громадян України є досягнення «європейських стандартів» у різних сферах громадського життя. Хоча це поняття є дуже розпливчастим, воно відображає бажання населення побачити вищу якість державних послуг, що надаються, а також ефективну, справедливу і прозору систему державного управління. Впровадження Угоди про асоціацію, безсумнівно, допоможе досягти цих високих стандартів.

Впровадження Угоди про асоціацію допоможе досягти високих стандартів державних послуг, а також ефективну, справедливу і прозору систему державного управління.

Більш високі стандарти якості продукції та послуг будуть автоматичним результатом здійснення тих частин Угоди про асоціацію, що спрямовані на інтеграцію України до внутрішнього ринку Європейського Союзу. Для того щоб мати частку в цьому внутрішньому ринку, виробники повинні будуть досягти стандартів, які вимагаються відповідно до законодавства на внутрішньому ринку ЄС.

Більш високі стандарти якості продукції та послуг будуть автоматичним результатом здійснення тих частин Угоди про асоціацію, що спрямовані на інтеграцію України до внутрішнього ринку Європейського Союзу.

Прикладом є впровадження санітарних і фітосанітарних стандартів ЄС у сільському господарстві. Україна вже перебуває у процесі впровадження цих стандартів, які не лише дозволять українським виробникам експортувати більше своєї продукції до ЄС, але також підвищать якість сільськогосподарської продукції, яка продається на українському ринку.

Вищі стандарти будуть досягнуті шляхом розширення співробітництва між Україною та ЄС у різних сферах політики, а також через зміцнення деяких областей політики, таких як політика в галузі конкуренції, контрольована державна допомога та політика державних закупівель.

Вищі стандарти будуть досягнуті шляхом розширення

Багато з вищезазначених статей про співпрацю покликані досягти вищих стандартів завдяки передачі знань між органами влади в ЄС та Україні.

Довідка проекту консультаційної підтримки з питань
європейської інтеграції Уряду України (EIPA)
«Переваги для громадян України»
Угода про Асоціацію Україна - ЄС 2011

*співробітництва між
Україною та ЄС у
різних сферах
політики.*

Прикладом цього є сфера соціальних питань та політика у сфері зайнятості. Держави-члени ЄС мають великий досвід у заходах зі створення робочих місць, підвищення якості зайнятості, покращення стосунків між роботодавцями та працівниками, а також створення безпечних умов, у яких люди можуть працювати. Деякі з цих заходів запроваджуватимуться в Україні на основі угод про наближення законодавства України до законодавства ЄС.

Якість державного управління буде поліпшена завдяки впливу, який впровадження Угоди про асоціацію матиме на те, як державні органи управляють певними ключовими стратегіями. Заходи, які Україна поступово запровадить стосовно політики у сфері конкуренції та контролю державної допомоги, призведуть до обмеження змови між підприємствами з метою підвищення цін, а також зменшення непрозорих державних субсидій для окремих компаній. Зміни у законах про державні закупівлі призведуть до більш справедливих і дешевших державних закупівель товарів і послуг. Усі ці зміни впливатимуть на якість державного управління в Україні, від якого знадобиться більша ефективність і продуктивність під час застосування нових правил, введених Угодою про асоціацію.

Європейський Союз також прямо інвестує у поліпшення державного управління, тому що він усвідомлює, що ефективне державне управління є необхідним для впровадження Угоди про асоціацію. В Україні працюють програми Twinning, за якими Україна запрошує чиновників з держав-членів ЄС для надання консультацій з політичних питань, пов'язаних з Угодою про асоціацію, і Програма всебічної інституціональної розбудови, спеціально націлена на підвищення якості державного управління. Ця допомога покликана забезпечити, щоб впровадження Угоди про асоціацію проходило гладко й ефективно але, звичайно, в той же час вона призведе до підвищення загального рівня державного управління.

Висновок

Масштаб переваг, які принесе Угода про асоціацію громадянам України, залежатиме, основному від її повного впровадження Україною та ЄС. Припускаючи, що впровадження здійснюватиметься так, як це передбачено в угоді, нові правила і широкі можливості для співробітництва будуть лежати в основі цілей реформи, що здійснюється урядом, і призведуть до значного підвищення рівня життя більшості українців.

Подальша інформація щодо Угоди про асоціацію Україна-ЄС міститься на сайті:

www.nrdevelopment.com/eipa_ukr.html